

IOACHIMI PERIO
nī Observaciones in Ara-
tum Ciceronis .

QUIA carmina Arati, quæ à se Ci-
cero admodum adolescentulo in se-
cūdo de Natura deorum ait esse con-
uersa, non solum omnia quæ extant,
in finitis propè erroribus liberaui, sed
multis etiam uersibus, qui & ab illo in eo què modo no-
minaui libro, & in primo de Diuinatione proferuntur,
& à Vergilio conuersi sunt, eadem auxi & amplifica-
ui: id quidem quibus in uersibus fecissem, quosq; erro-
res correxissem, omnibus tradendum & aperiendum
putaui . Sic enim & fructum eos ex nostro labore
maximum consecuturos, & magnam me ab iisdem
gratiam initurum esse speraui . Omnes igitur sic ha-
beant, me cum nonnullis locis, tum uel maxime in
prognosticis, quoniam Ciceronis ferè omnia inter-
ciderunt, à Vergilio conuersos uersus cum maxima
diligentia nactus essem, eos suis locis accommodasse, i-
ta tamen, ut qui Latini quibus Græcis respondeant, fa-
cile omnes intelligere possint. Non enim solum in eo e-
laborauimus, ut id quod in Timæo præstitimus, paginæ
pagina, uerum etiam uersus uersui, quasi ex altera par-
te respōderet. Idq; in Ciceronianis etiam omnibus per-
fecimus. Sed ne magna interualla relinquere cogere-
mur,

mur, ubi Ciceronis & Vergilij deerant, Germanici A
uieniq; uersus adiunximus. Nunc ad carmina ea enume
randa & expendenda, in quibus aliquid dignum esse ui
debitur cognitione & admonitione, ueniamus. Nam lō
gum esset de omnibus dicere. Ille primus omnium,

Εν Διὸς ἀρχόμεθα.) à Vergilio sic conuersus est in Da
moeta, Ab Ioue principium, Musæ. Tres autem uersus
qui sequuntur, ab eodem in miram breuitatem redacti
contractiq; sunt eam, qua uersum superiorem absoluit,
Iouis omnia plena. Aratus singulas res enumerauit, quæ
plena sunt Iouis, ut rura, ut cœtus hominum, ut maria,
ut portus: in quo usus est copia & ubertate dicendi.
Virgilius uno uocabulo uniuersa complexus est. Itaq;
plura significauit quàm Aratus. Non est opus uersus A
rati repetere, quoniam sunt in promptu. Narratio ab
hoc uersu incipit,

οἱ μὲν ὁμῶς πολλὰς τε καὶ ἄλλυδ' ἄλλοι ἴοντες

ἔραν ἔλκονται πάντ' ἤματα συνεχὲς αἰεὶ.)

In
horum priore ὁμῶς similiter ualet, per syncopam Dori
cam. Quod uocabulum Cicero extra uersum interpre
tatur in secundo de Natura deorum, Sine ulla mutatio
ne aut uarietate. Hæc sunt enim eius uerba, Ergo, ut o
culis assidue uidemus sine ulla mutatiōe, aut uarietate,

Cætera labuntur celeri cœlestia motu,

Cum cœloq; simul noctesq; diesq; feruntur.) Ver
tit αἰεὶ πάντ' ἤματα, noctes que diesq;. Ex quo intelligi
potest, non hæc duo esse prima carmina, à quibus inci
pit narrare Cicero, sed aliud antecessisse, cuius princi
pium

pium esset, Ergo. Intelligendum autem est, à Cicerone in libro de Natura deorum commemorari ea tantummodo carmina, in quibus signorum coelestium fiat mentio. Quocirca Germanici Caesaris quaedam interijcienda fuerunt necessario, ut interualla uitaremus, qui cū hæc ipsa carmina in eo libro solo nacti simus, nec alibi potuerimus, ea quæ Cicero prætermisit, coacti etiam sumus prætermittere.

ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ ἐπίσω, ὁ δ' ἀντί ἐν βορέαο

ὁ λόδος ὠκεανόιο.) Hæc Vergilius his duobus in 1. Georgicorum transtulit, Hic uertex nobis semper sublimis, at illum

Sub pedibus styx atra uidet, manesq; profundi.

Δύω δ' ἐμὲ ἀμφὶς ἔχουσαι

ἀρκτοὶ ἅμα τροχόωσι.) Has duorum uersuum particulas in unum carmen Cicero conclusit.

Hunc circum ἀρκτοὶ duæ uertuntur.) In hoc uerbū græcum reliquit, quod apud Græcos diphthongi οἰ, ἔω, in plurali breues etiam sunt, ἔω apud Latinos i longum in eodem loco. In alijs est scriptum feruntur, non aptè ad legem carminis. Vertuntur ergo restitui.

Quas nostri septem soliti uocitare triones.) Cicero hoc carmen addidit. ἢ δ' ἑτέρη ὀλίγη μὲν, ἀτὰρ ναύτησι μὲν ἀρείων.) Hunc Cicero sic transtulit, Hæc uero parua est sed nautis usus in hac est. μὲν et ἀτὰρ inter se respōdent, quod apud Oratores nunq̄ reperi. De hoc genere in cōmētarijs nostris multa diximus. ἀρείων ναύτησι, Cic. dixit, usus in hac est nautis. Vsu ergo appellata cōmoditatē.

λείνη πρὸ κεφαλῆ τῆ νύχεται, ἢ χιπὸρ ἀνγρῶ
 μίσγονται δύσιν τε καὶ ἀνατολαὶ ἀλλήλοισι.

Hos

duos his duobus Cicero conuertit,
 Hoc caput, hic paulum sese subitoq; recondit,
 Ortus ubi atq; obitus partem miscentur in unam. Vi-
 tiosè in alijs scriptum erat, miscetur partim in uno, pro
 partem in unam miscentur. Est enim græcè μίσγονται ἀλ-
 λήλοισι, id est, miscentur oriens & occidens inter se.

Attingens defessa uelut mœrentis imago.) Cicero ne
 cogeretur alios proferre uersus, in secundo de Natura
 deorum, casum solum illius Attingens addidit. Id autē
 caput, Attingens defessa &c. Atq; hæc duo uerba, id
 caput, initium esse carminis quod prætermisit, arbi-
 tror. Id quod eo libro sæpe facit. Hoc carmen illud
 sequitur apud Ciceronem, Vertitur,

Ἐν γόνασιρ dicunt, genibus quod nixa feratur. In a-
 lijs multa adduntur, quæ leges impediūt carminis, Ver-
 titur quam quidem Græci ἐν γόνασιρ uocant, genibus
 quod nixa feratur. Ego Ciceronem adiecisse hæc om-
 nia non puto, præsertim cum & carmina tota eodem li-
 bro proferre soleat. & huius principium ac finem di-
 xerit. Sustuli ergo quæ obstabant, ut legitimi germani-
 que carminis retineret locum.

Atq; oculos urget pedibus pectusq; Nepai.) Vocat
 Nepam Scorpionum. Neq; enim hoc toto libro eo latino
 utitur, cum sæpißime id transferat. Aut enim hoc quod
 hic usurpat semper, aut græcum σκορπίου.

Huic autem subter præcordia fixa uidetur

Stella

A R
 Stella mi
 Booti &c.
 Est enim ap
 Et natos
 Subiectu
 Magni Leo
 Subiectus m
 dem est, uo
 tatur de me
 distribuim
 de la lmo du
 nis tribui,
 non coher
 tur, sed ad
 est codex,
 neutrius g
 tius.
 Namq; i
 Cicero de C
 pie positam
 ra, pro Cym
 apud Aratun
 πιδου perti
 roum. Sed u
 ferr: est meli
 ἀντι: ὑπὸ δ
 λέγον: ἀπὸ
 partem hanc po

Stella micans, &c.) In alijs scriptum est, Huic enim Booti &c. Ego enim Booti sustuli, & autem restitui. Est enim apud Aratum δὲ, non γὰρ.

Et natos geminos inuises sub caput Arcti

Subiectus medio est Cancer, pedibusq; tenetur Magni Leo, &c.) In alijs exemplaribus scriptum est, Subiectus media, uitiose, ut apparet. Apud Aratum quidem est, μέσῃ δὲ τῷ λαχνῖνός ὄγι. quod Theon interpretatur de medio capite. Ait enim, hic ab Arato arctum distribui in tres partes, & capitis eam partem qua media linea ducitur (diametros autem appellatur) Gemini tribui, medium Cancro, pedes Leoni. Mediae ergo non cohereret, quoniam ad Arctum media non refertur, sed ad medium caput. Ac forte græcus corrigendus est codex, in quo est μέσῃ, præsertim cum λαχνῖ, quod neutrius generis est, antecesserit. μέσῃ ego legam libentius.

Namq; ipsum ad tergum Cynosuræ uertitur Arcti.) Cicero de Cepheo loquitur. Itaq; perperam & corrupte positum est in secundo de Natura deorum Cynosura, pro Cynosuræ. Idq; hinc etiã intelligi potest, quod apud Aratum est λυνοσούριδῃ in genitiuo, qui ad λατόπιδῃ pertinet, sicut Cynosuræ ad tergum apud Ciceronem. Sed uersum ipsum etiã qui in promptu est, proferri est melius.

αὐτὸς μὲν λατόπιδῃ ἐὼν λυνοσούριδῃ ἀγυτῆ

ληφῶς, ἀμφοτέρωθεν χεῖρας τανύοντι κοινῶς.) Quoniam partem hanc postremam huius super. oris uersus in eo

libro quem saepe nominavi, oratione soluta interpretatur, non erit hic alienū eius proferre interpretationē, Minorem autem Septentrionem Cepheus passis palmis à tergo subsequitur. Namq; ipsum ad tergum, etc. Alij libri sunt hac etiam parte corrupti. Est enim scriptum in omnibus, terga subsequitur, &c. Minorem septentrionē. Nam aut minoris septentrionis terga subsequitur dicendum est, aut id quod posui.

Hunc antecedit Obscura specie stellarum Castiepi-
a.) In secundo de Natura deorum hoc totum pos-
itum est, Hunc antecedit obscura, &c. Ego id utrum ne
à Cicerone dictum sit, an ab aliquo adiectum, quod de-
esse uerbum uideretur, ignoro. Certè in faciendis car-
minibus uerbum interdum non est uitiosum præmit-
tere. Quod hic nisi fiat, carmen stare non poterit.

Hanc subter possis cognoscere fultum.) Hic primus
uersus est eorum qui hodie extant in fragmento uersuū
quos Cicero transtulit. Eius principium omnino malui
non adhibere, quàm id quod in alijs est exemplaribus,
E quibus. Neq; enim apud Aratum fit de multis astris
mentio, è quibus hic unus Aries (nam loquitur hic de A-
rietis signo) subter Andromeden fultus sit. differit e-
nim solum de Ariete & Andromeda. Si quod initium à
Cicerone adiectum est, id esse arbitror Nam, uel, Quē
paulum. ut hic plenus uersus Ciceronis,

Nam paulum hanc subter possis cognoscere fultū,
illi Arati respondeat, ὀλίγον γὰρ ὑπ' αὐτῶ ἐστὴρικτῆ. Ex
quo uersu perspicuum est, deprauatum esse illum Cice-
ronis,

ronis, in qui-
ribus quæ q-
and populat-

Lam coel

ceteris omni-

rim apud Ar-

eundem est.

eo dixit. n-
Chel. e. p-

rim dicent-

Cicero aute-

enim prius

riore uersu-

Et prop-

Androm-

pe conficie-

prope confi-

Huic spæ-

At nō terri-

sequuntur Ar-

d'ist'at' p' p' p' p'

ū p' p' p' p' p' p'

inter se carmin-

uitio se legi-
Andromeda

Ac postum su-

rem uersum sine ca-

dijs corruptus est. E-

tonis, in quo Hinc subter legitur, in omnibus exemplaribus quæ quidem legerim. Est enim ὑπ' αὐτῶν, scilicet αὐτὸ ποικίλλω.

Iam cœli mediam partem terit, ut prius altæ.) In cæteris omnibus uitiosè positum est illæ pro altæ. Est enim apud Aratum ἀναγῶν, id est, altæ, superæ. Apud eundem est ἄχιπτες, quod ualet ubi. quo loco Cic. ut pro eo dixit, nisi error sit.

Chelæ, tum pectus quod cernitur Orionis.) Tum enim dicendum, non cum. Est enim apud Aratum ἡγεῖ. Cicero autem ordinis uidetur habuisse rationem. Illud enim prius positum est ab eo pro primum, & in superiore uersu, & in hoc, tum pro deinde.

Et prope conspicies paruum sub pectore claro Andromedæ signum.) In alijs sic legitur, Et prope conspiciens, &c. Ego dicendum esse arbitror, Et prope conspicies.

Huic spacio ductum simili latus extat utrunq;

At nō tertia pars lateris.) Hi duo Ciceronis, ijs qui sequuntur Arati respondent, τὸ δ' ἐπὶ τρισὶν ἑτάσθηται δειλῶ τὸν πλευρήσιον ἰσασιμένησιν ἑοικὸς ἀμφοτέρησ, ἢ δ' ἔτι τρίτη. Ex his coniunctis collatisq; inter se carminibus intelligi potest, in græcis codicibus uitiosè legi, τόσῃ, pro τρίτη.

Andromedæ læuo ex humero signum

Ac positum suprâ poteris cognoscere piscē.) Priorem uersum sine carere malui, quam eum habere qui in alijs corruptus est. Est enim hic finis, si qua exere per-

ges. In quo illud Si qua corruptum est, pro signum. Debet enim genitiuus piscis, si esset, ad signum referri, quæ admodum apud Aratum $\iota\chi\theta\upsilon$ & ad $\sigma\eta\mu\alpha$.

Et pedibus uatum summo natum Ioue Perseum,

Quos humero retinet defixo corpore Perseus.) Hi duo uersus exprimi non potest, quantum mihi negotij exhibuerint. Cum enim deprauatos eos in alijs esse animaduertentem, uix tamen coniungendis græcis cum latinis, adhibitis etiam commentarijs, inire rationem potui tandem, qua corrigi possent. Alijs autem existimare licebit, recte ne correxerim. In alijs omnibus ita erant, E pedibus uatum summo natus Ioue Perseus.

Quos humero retinet defixo corpore Perseus. Horum posteriorem humeros non recte continere, & ego facile intellexi, & omnes mihi concessuros arbitror. Illud enim Quos, refertur ad pedes Andromedæ, quos Perseus humeris sustinet. $\epsilon\pi\omega\mu\acute{\alpha}\delta\iota\omicron\iota$ enim $\omega\delta\epsilon\varsigma$ dicitur, quasi $\epsilon\pi\iota\tau\omicron\upsilon\omega\mu\omicron\upsilon$, id est, in humerū impositi. Cicero autem illud $\alpha\iota\epsilon\iota$, quod est apud Aratum, quodq; ualet semper, dixit, defixo corpore. At prioris non perinde facilis fuit explicatio. Nominatiuos illos non recte coherere posse puto. Illa etiam E præpositio quid efficiat, non uideo. Quò enim pertinet? quid efficit? Accusatiuos enim refero ad infinitiuum cognoscere, qui est in superiore uersu, ad quem ipsum & coniunctio coniungendo trahit. Id autem hinc etiam perspici potest, quod uerbum $\epsilon\pi\iota\sigma\eta\mu\acute{\alpha}\iota\upsilon\omicron\iota\epsilon\upsilon$, quod est in priore horum duorum, transtulit in superiorem, in quo tamen à re ad perso-

AN
personæ
cibus, ad
ut intellige
le pedes
prepositi
exponens
ait figurat
tant & de
est, ex ped
Apud Cicer
re Aeolice
At pro
Parus
mnes qui
se errone
nus non so
tis alijs se
ties in hoc
ris notet p
pter leuon
enauis & r
Acyone
Electre
scripsimus
apud Arat
Ipsa aut
Piscibus. h
dum est hinc p

personā retulit significationem. Ille autē ablatiuus Pedibus, ad præpositionē in uel sub intellectā pertinebit: ut intelligamus id quod dixi, Persei humero Andromedæ pedes sustineri. Nisi forte in illo ablatiuo pedibus, ex præpositionem intelligendam putamus. Nam Theon exponens hūc locum, illud ἐπισυμαίνοισιν γὰμ βρα Πέρσεως, ait figuram esse græcam, pro, pedes Andromedæ notant & declarant Perseum. Hæc autem oratio illi par est, ex pedibus Andromedæ Perseum cognoscimus. γὰμ βρα Cicero uertit natum. Theon uult hic idem ualere Aeolice, quod συμπίον, id est sponsum.

At propter læuum genui omni ex parte locatas Paruas Vergilias tenui cum luce uidebis.) Miror omnes qui hunc librum impresserunt, non animaduertisse errorem, uel perspicuum maxime. Omnes enim genus non solum in his carminibus, uerum etiam in multis alijs sequentibus posuerunt. Quod eò dixi, ut quoties in hoc libro genu legerit quispiam, pro eo in ceteris notet positum esse genus. Quod Cicero dicit, propter læuum genu, est apud Aratum penè ad uerbum, σπαιὺς ἐπὶ γουνίδ &.

Alcyone, Meropeq;, Celeno, Taygeteq;,

Electre, Steropeq;, simul sanctissima Maia.) In alijs scriptum est Electra, falso, ut intelligi potest. Nam est apud Aratum, ut ἀκρόβου & alia, sic ἐκείνη per y.

Ipse autem labens multis Equus ille tenetur Piscibus. huic ceruix dextra mulcetur Aquari.) Legendum est Huic potius quàm hinc, ut significetur ad quē

pertineat eius uis actionis. In alijs omnibus hos duos uersus subsequitur, Serius hæc obitus terrai iussit, cui nullus apud Aratum respondet. Itaque eum redundare arbitror.

Vt sese ostendens emergat Scorprios alte

Posteriore trahens flexum ui corporis arcum.) In alijs bis erat, ostendens ostendat: emergat, dicendum est. Nam $\epsilon\sigma\ \alpha\upsilon\tau\acute{\epsilon}\lambda\lambda\omega\upsilon$ est apud Aratum, $\epsilon\sigma$ ita scriptũ est in secundo de Natura deorum. Falso etiam scriptum est ferè in alijs omnibus, flexu se corporis arcum.

Iam supra cernes Arcti caput esse minoris.) Suprà dicendum est, non id quod est in alijs, supera. Apud Aratum enim est, $\alpha\upsilon\gamma\acute{o}\delta\iota$. Hic error per totum hunc librum fusus est. Semper enim in alijs pro supra positum est supera.

Lumborum tenuis à palma depulsus ad undas.) In signis hic error in alijs omnibus grassatur. Nam pro à palma, positum est, à prima. Quem ego errorem nec intelligere nec corrigere potuissem, si græca cum latinis non contulisset. Apud Aratum est, $\alpha\pi\acute{o}\ \chi\epsilon\iota\rho\acute{o}\varsigma$. id est, à manu, $\epsilon\sigma$ à palma.

Propter quadruplices stellas in fronte locatas.) In alijs codicibus est, præter. propter melius esse existimo. Est enim apud Aratum $\epsilon\pi\acute{\iota}\ \tau\acute{\epsilon}\tau\alpha\rho\alpha\gamma\alpha$. Sæpe autem in hoc libro Cicero $\epsilon\pi\acute{\iota}$ propter, id est iuxta dicit.

At canis ad caudam serpens prælabitur Argo,
Conuersam præ se portans cum lumine puppim,
Non aliæ naues ut in alto pandere proras

Ante

Ante solent rostro, Neptunia prata secantes.
 Sed conuersa retro cœli semper loca portat.
 Sicut cum cœptant tutos constringere portus,
 Obuertunt nauem magno cum pondere nautæ,
 Aduersamq; trahunt optata ad littora puppim:
 Sic conuersa uetus super æthera uertitur Argo.)

Hæc carmina ualde corrupta sunt in uulgatis exemplaribus. Nam & ei, cuius hoc principium est, Sicut cum cœptant, &c. hæc pars primi omnium quæ hic prolata sunt, subijcitur, At canis ad caudam: & in illo, Non aliæ naues, pondere positum est pro pandere. qui error inde natus est, quod uidebatur in alto, esse adiectiuum, itaque substantiuum esse oportere eius pondere, ut diceretur, In alto pondere. Sed substantiuum est. Nam, in alto, in mari dicitur, quod mare altum sit, id est profundum. Dicendum autem esse pandere, uerbū Solent sequentis uersus indicat. In eo autem uersu illud ut, traiectum est carminis causa. Sensus enim est, Argo non portat præ se proram, ut aliæ naues solēt in mari, sed puppim. Cicero ex uocabulo πρὸ μνοθεν carmen secundum fecit, Conuersam præ se portans cum lumine puppim. Vergilius in 1. Georgic. duo Arati carmina, eadem quæ hic Cicero conuertit, quæ sequuntur,

οἶα καὶ αὐταὶ

νήες, ὅταν δὴ ναῦται ἐπιπέφωσι λογώνημ

ἄρμον ἐσερχόμενοι.

Ceu pressæ cum iam portum tetigere carinæ,

Puppibus & læti nautæ imposuere coronas.) οἶα

ergo

ergo Vergilius, ceu dixit, Cicero sicut. Vergilius ὄρου
 ἐσέρχεται, portum tangere: Cicero, constringere por-
 tus. Vergilius solus illud ἐπιτέφωσι κορώνην expressit,
 imponere coronas. In alijs libris nisi ijs qui proxime
 in Vrbe excusi sunt, sic est principium postremi uersus,
 Sin conuersa uetus. Legendum est pro Sin, sic, ut respō-
 deat illi Sicut. Est enim à simili ductum argumentum.
 Et apud Aratum est ὡς pro ὅτως.

Hinc una stella uertuntur, quam iacit ex se

Pistricis spina ualida cum luce resurgens.) In priore
 horum duorum præpostere legitur in alijs libris, hanc,
 ut facile apparet. Hinc autem aduerbium est ordinis,
 quo saepe utitur Cicero, ostendens ordinem stellarum
 signorumq; coelestium. Itaq; secundo ab hoc, dicit Ex-
 inde pro eodem. In posteriore etiam uitiosè positum
 est Spinae genit. uel datiuus casus, etiam si datiuus sit ἀνάθη
 et apud Aratum, ὅς κείνης πρώτης ἐπίκειται ἀνάθη, id est,
 quæ stella illius scilicet pistricis primæ parti spine in-
 heret. Pistrix autem à Cicerone semper uertitur, quod
 est apud Aratum κῆτος, id est Cete.

Qui autem sequuntur Arati, sunt illi quidem inte-
 gri, sed à Cicerone conuersi multo paucioribus,

μεσώδι πηδάλις κῆ λήτε, εἰλίσσονται,

γλαυκοῦ πεπλοῦτες ὑπὸ πλευρῆσι λαγωῶ

υώνυμοι. ἔ γὰρ τοίγε τιτυγμένους εἰδῶλοιο

βεβλήαται μελέεσσι ἰοιότις. Hi quidē rectè et ordine.

In quarto νόυμοι positum est pro ἀνώυμοι. Cicero e-
 nin sic, His neq; nomen, Nec formā ueteres certam sta-
 tuisse

AR
 tuisse uider
 pertinet. Et
 hæc recte. N
 cetero præter
 οὐκ ἐπιδο
 ἵψις τριχ
 ἀνωμύμοι
 quidem, sed
 τὰ τῶν
 ἐπιδοῦ
 ἡλιθία μ
 οὐκ ἀνωμ
 ποδοῖ γ
 μέτρα τι
 τῶν καὶ ὁ
 ἀστέρας, ὁ
 εἰδῶλοιο
 ἡστρα, κα
 ἀλλ' οἱ μ
 φαίνοντα
 πάντα μ
 enim multos
 tercidunt.
 Nam quæ
 Et uario
 Hæc ille
 Signa q;
 His autem

tuisse uidentur. In quo illud Neq; nomē, ad illud νόου μοι
 pertinet. & illud Nec formam, ad illud ἕτε εἰδώλοιο. Sed
 hæc rectē, ut dixi, & ordine. Quæ autem sequuntur, Ci-
 cero prætermisit,

οἷά τε πολλά

ἕξις σιχρόντα παρέρχεται λίλιυδα

ἀνυμένων ἑτέρων. Nam quæ sequuntur, paucioribus illis
 quidem, sed non minus elegantibus reddidit.

τά τις ἀνδρῶν ἕκ' ἐτ' ἰόντων

ἕφρασάτ' ἢ δ' ἐνόησε μ' ἀπαντ' ὀνομασί' ἑκαλίαι,

ἢ λιδα μορφόσας. ἃ γὰρ ἑ δυνήσατο πάντων.

οἷα ἐκκεκρυμένων ὀνομ' εἰπέειν, ἃ δ' ἐ δαλίαι.

πολλοὶ γὰρ πάντη, πολέων δ' ἐπι ἴσα πίλονται

μίτρα τε καὶ χροῖν, πάντες γέ μιν ἀμφίελιπτοι.

τῶ καὶ ὀμυγρέας γε εἰσατο ποιήσασθαι

ἀστέρων, ὅφρ' ἐπιτάξ' ἄλλω παρακίμειν & ἄλλ' &

εἰδέα σημαίνουιν, ἀφαρ δ' ὀνομασὰ γένοιτο

ἄστρα. καὶ ἕκ' ἐτι νῦν ὑπὸ θαύματι τέλλεται ἀστὴρ,

ἀλλ' οἱ μὴν ἑκαδασοῖς ἐναρκιότες εἰδώλοιοι

φαίνονται. τὰ δ' ἐνερθε διωκομένοιο λαγῶ

πάντα μάλ' ἡερόντα, καὶ ἕκ' ὀνομασὰ φέρονται.) Hos

enim multos his septem expressit. nisi fortē aliqui in-
 tercederunt.

Nam quæ sideribus claris natura poliuuit,

Et uario pinxit distinguens lumine formas:

Hæc ille astrorum custos ratione notauit,

Signaq; signauit cœlestia nomine uero.

Has autem quæ sunt paruo sub cardine fusæ,

CON

Consimili specie stellas pariliq; nitore,
 Non potuit nobis nota clarere figura. Multa in his
 ut intelligitur, prætermisit, quæ Aratus dixit. In his igi-
 tur non curavit uerbum pro uerbo reddere, etiamsi in
 reliquis eum uideamus singula penè uerba interdum
 eodem ordine persecutum.

Voluitur inferior Capricorno piscis ad Austrum,
 Pisticem obseruans, procul illis piscibus hærens.)
 In alijs codicibus his duobus uersibus hic antecedit,
 Exinde Australē soliti cōvincere Piscem: qui certe nec
 ad rē pertinet, nec alicui respondet Arateorum. Subse-
 quuntur enim apud eū hæc tria carmina, illud quod po-
 stemum protulimus, πάντα μάλ' ὑδρόεντα, καὶ ὕκ, &c.

νεῖοτι δ' αἰγοκερῆος ὑπὸ πνοιῆσι νότιοι

ἰχθῦς ἐς λιῆτ' τετραμμέν' ὑόρυται

οἷ' ἀπὸ προτέρων. νότιον δ' ἐκ λιλιθήσασσι. His autem tri-
 bus illa duo respondent. In priore pro piscis, legeba-
 tur, uersus. quàm male, hinc apparet, quòd in secundo
 Arateo est, ἰχθῦς ἐς λιῆτ'. Itaq; si piscis nomen tolla-
 tur, non erit res ulla subiecta. Quod Aratus tertio uer-
 su dicit, οἷ' ἀπὸ προτέρων, Cicero fecit planius, procul
 illis piscibus hæres. Loquitur enim de duobus piscibus,
 quos in zodiaco, id est signifero orbe collocauit. Quā-
 quam uideri potest uersus ille prætermisus, illi Arateo
 respondere, νότιον δ' ἐκ λιλιθήσασσι

At prope conspicies ex pteis nominis omnes,
 Inter pisticem & piscem quem diximus austri
 Stellas sub pedibus sparsas radiantis Aquari.) In a-
 lijs

AR A
 lijs positus
 Arati id decl
 Ast omnes
 gnus in hoc e
 principium hu
 telligerem i qu
 runt, Et tenues,
 nem carminis, sed
 mibus alijs, etiam
 est ultimum uocab
 comperi, coniung
 Ciceronis ille Arate
 id. In qua parte
 scriptum est, non in
 stelle de quibus hic
 (aqua effusione.
 Atq; priora pe
 Arcitenentis, e
 led ita evidens, ut
 ne. Est enim prior
 re aut coherere m
 runt alijs, quod illu
 tarunt, ut cum dic
 Sed eorum erroren
 etiam propter
 sub prima parte
 Subtinetur
 In alijs omni

lijs positū est, stratas: ego restitui sparsas, quoniã uerbū
Arati id declarat. Est enim apud eum *σποράδω*.

Ast omnes stellæ perhibentur nomine aquai.) Ma-
gnus in hoc est error. Primum in ueteribus omnibus
principium huius est, Et enus. Quod cum uitiosum in-
telligerent ij qui proximè opera Ciceronis impresse-
runt, Et tenues, posuerunt: aptè illud quidem ad ratio-
nem carminis, sed ad sententiam non satis. Deinde in o-
mnibus alijs, etiam hoc quem modo nominavi, positum
est ultimum uocabulum, Aquari. Hos ego errores duos
comperi, coniungens græca cum latinis. Huic enim
Ciceronis ille Arateus respondet, *τοὺς πάντας λαλέσαι
ὑδωρ*. In qua parte uersus *πάντας*, quod omnes ualet,
scriptum est, non *ὀλίγους*. Et *ὑδωρ*, non *ὑδροχόος*. Et certe
stellæ de quibus hic differit, sunt quæ cernuntur in ip-
sa aquæ effusione.

Atq; priora pedum subeunt uestigia magni

Arcitenentis, &c.) In hoc error est ille quidem,
sed ita euidens, ut mirer eum correctum fuisse à nemi-
ne. Est enim, priore, in alijs omnibus, quod uerbum sta-
re aut coherere nullo pacto potest. Falli tamen potue-
runt alijs, quod illud ipsum priore, partitiue capi pu-
tarunt, ut cum dicimus, Manuum fortior est dextra.
Sed eorum errorem conuicit Aratus, apud quem est,
ὑπὸ πρώτοις πόδασι, id est, sub primis pedibus, id est,
sub prima parte pedum.

Sim humeros medio in cœlo Centaurus habebit.)

In alijs omnibus est, Si numeros.

Sed Arateus
declarat

declarant esse dicendum humeros. Est enim apud eum
 μεταύρου ὤμου.

Ille autem Centaurus in alta sede locatus,
 Qua sese clarum collucens Scorpios infert,
 Hac subter partem præportans ipse uirilem
 Cedit, Equi & parteis properat coniungere Chelis.)
 In alijs claro scriptum est, quod uerbum cum adiectiuū
 sit, nec ad Scorpios, nec Centaurus pertinere possit, pro
 fecto falso ascriptum est. Perportans etiam uitiosè legi-
 tur. Præportans igitur dicendum est, quoniam hoc de
 Centauro dicitur, qui gerit speciem uiri & equi. quan-
 quam illud perdurum est, idq; nisi error est, inferfit, ut
 quasi rimas uersus expleret. Equi parteis dicit τὰ ἵππου
 γὰρ, id est, partes quibus equo similis est Centaurus, qui
 Chiron dicitur.

Verum hæc quæ semper certo uoluuntur in orbe
 Fixa, simul orbes

Quattuor eterno lustrantes lumine mundum
 Orbis stelligeri portantes signa feruntur

Amplexi terra, cœli sub tegmine fulti. Hoc postremum
 addidit Cicero, neq; enim quicquam eius est in Arato.
 in illo autem cuius principium est, Fixa, simul: non co-
 herent ea quæ sunt in cæteris. neq; ipsum ullo modo po-
 tui absolvere. Arateum hoc ei respondet,

ἀπλανῆων τὰτε λύλλα, τὰτ' αἰθέρι σήματ' ἐνισπῆρ. Et quod
 sequitur, ἦτοι μὴ τὰτε λῆται ἀλίγκια δινωτοῖσι. ἀλίγκια
 δινωτοῖσι σήματα appellat ea, quæ similia sunt orbibus,
 ut ait Theon.

Nam

Nam si nocturno cognoscens tempore cœlum,
 Cum neq; caligans detexit sidera nubes,
 Nec pleno stellas superavit lumine Luna,
 Vidisti magnum candentem serpere circum:

Lacteus hic nimio fulgens candore notatur.) In alijs codicibus corruptum est primi uersus principium hoc modo, Nec sic. Si autem legendum esse docet Aratus, apud quem hic uersus incipit, εἰ ποτέ τοι, id est, Si quādo. Nec etiam falso appositum esse putandum est, cum præsertim Aratus nihil tale adiecerit. In secundo posui detexit, pro detergit, quod in cæteris male scriptum est. Siquidem apud Aratum est scriptum,

εἰ ποτέ τοι νυκτὸς λαδαρῆς ὄτε πάντας ἀγανδὲς
 ἀστῆρας ἀνθρώποις ἐπιδείνυνται ἕρανιν νύξ. Nocte ea qua non detergit caligans nubes sidera, hominibus non apparent stellæ. quod uerba illa indicant, si Detergit legamus.

Quorum alter tangens Aquilonis uertitur auras,
 Ora petens Geminorum, illustratum genu ardens
 In sese retinens Auriga portat utrumq;.

Hunc supra, læua Perseus humeroq; sinistro

Tangit. ad Andromedam hic dextra de parte tenetur.) In primo uersu accusatiuus auras, ad illud tangens pertinet. In secundo illud, Illustratum genu ardens, ualde durum est, propter hæc duo adiectiua, Illustratum ardens, quorum ardens ad Auriga refertur, illustratum ad genu. Apud Aratum quidem est τὰ γένητα λεῖται ἀγν

ἄνιόχοιο. Quod in nominandi casu Cicero dixit,
 p Ardens

Ardens Auriga. Quod si ita est, in quinto loco positus est Trochæus. Sensus est igitur, *Auriga ardēs, clarus & splendidus, portat utrunque genu illustratum, quod in sese retinet.* Malim ego legere in genitiuo *Aurige*, ut uerbum portat ad Alter orbis pertineat. In quarto uersu, *Hunc supra læua Perseus, & cætera.* Illud hunc, ad supra præpositionem pertinet. Nam apud Aratum est, ἐπ' αὐτῶ. In alijs est scriptum læuæ in datiuo, cum læua ablatiui casus sit dicendum. Sensus enim est, *Suprà hunc orbem Perseus tangit læua manu sinistro que humero.*

Hunc octo in parteis diuisum noscere circum

Si potes, inuenies supero conuertier orbe

Quinq; pari spacio, partes tres esse relictas.)

In cæteris omnibus insignis & magnus error apparet. Scriptum est enim, *Par tristis, qui error natus est ex traiectione & transpositione syllabarum.* Nam si ex illo *tristis* posteriorem syllabam detrahas, addasq; ad illud *par*, fiet uocabulum *partis*, id est, *partes: & tris*, id est, *tres*, remanebit. Hoc etiam ex Arati uersu qui huic respondet, perspicui potest, τὰ τρία δ' ἐν πηγᾶτι, & cætera.

Ast alter medium subter secat hic Capricornum.)

Alij codices hoc in loco corrupti sunt. Repetitur enim uersus qui antecessit, hoc modo,

Arcitenens humeris conuititur, illa recedens.

Tum hic sequitur,

Distribuēs medium subter secat hic Capricornum.

Prior uersus paulo supra positus est omnino, nisi quod

AR. A.
 Quod pro Ar
 re igitur illud
 ter, poni debet
 dundari que il
 uersos profra
 ad i qd i
 ad qd i
 rura, etc.
 arcitenens. H
 differit, quon
 brumais. Itaq
 modo,
 Alter do i
 Ast alter n
 Hofce aq
 ljs Denintio
 Ut nemo c
 Solertem ip
 Tam torna
 Quam sunt
 horum duo erro
 teris. li autem
 uersus primi imp
 bum illud Orbis p
 uum contortos, et
 quam possit legere
 Quam si metra

quod pro Arcitenens est Anguitenens. Ex posteriore igitur illud Distribuens auferri, & pro eo, Ast alter, poni debet. Atque quo facilius hoc intelligatur, redundare que ille uersus uideatur, duos uersus Arati cōuersos proferam.

ἀλλ' ὁ μὲν ἐν βορέῳ περιλαβνὶν ἐστῆριται,

ἀλλ' ὁ δ' ἀντιόωντι νότω μέσον αἰγωναεῖα

τίμνη, &c. Nulla fit hic mentio τοξεντῆρ, id est,

arcitenentis. Hoc autem loco Aratus de duobus circulis differit, quorum alter dicitur Aestiuus tropicus, alter brumalis. Itaque hos duos uersus Cicero conuertit hoc modo,

Alter ab infernis austri conuertitur auris,

Ast alter medium subter secat hic Capricornum.

Hosce equo spacio directos sustinet axis.) In a-

lijs Deuinctos uitiosum est. Apud Aratū enim est ἐθῆς.

Vt nemo cui sancta manu doctissima Pallas

Solertem ipsa dedit fabricæ rationibus artem,

Tam tornare catē contortos possiet orbeis,

Quam sunt in cœlo diuino lumine flexi.) In tertio

horum duo errores correcti sunt à me, qui sunt in cæ-

teris. Ii autem nati sunt ferè ex inscitia eorum qui hos

uersus primi impresserunt. Nam cum postremum uer-

bum illud Orbis putarēt esse nominatiui casus, adiecti-

uum contortos, etiam dixerunt contortus. Et quia nū-

quam possiet legerant, d literam abesse existimarunt.

Quatuor hi motu cuncti uoluntur eodem,

p a Sed

Sed tantum supra terras semper tenet ille

Curriculū oblique inflexus.) In alijs libris primi uersus horum principium est, Quatuor in motus. Quam autem corruptum sit, hinc intelligi licet, quòd Aratus differens de quatuor circis & orbibus, de tropico aestiuo, brumali, lacteo & signifero, de eorum ratione motus facit hoc loco mentionem,

ἡγεῖ τὰ μὲν ἀντίλλει τε ἡγεῖ ἀντία νηόδι δ' ὕψει

πάντα παραβλήδω, μία δ' ἐσφέρων ὄσσην ἐνάσσει

ἡγεῖς ἐλάττω δὲ κατηλυσίη ἀνοδός τε. Quae tria carmina Cicero primo illo complexus est. Ac Aratus quidem numerum circorum sibi repetendum non putauit, dixitq; ἡγεῖ τὰ μὲν πάντα. id est, Atq; hi quidem omnes. Cicero autem numerum etiam tradidit, dixitq; Quatuor hi cū est. Nam si legamus, In motus eosdem, omnis sublata erit Arati sententia. Nō enim his orbibus nisi unum motum dedit, quòd ut ipse ait, & Theon confirmat, unus his ortus unusq; modo obitus sit attributus. Idq; Theon confirmat his fere uerbis, ἕκαστος γὰρ τῶν κέντρων τὸ αὐτὸ συμμεῖον ἔχει, ὅθεν ἀνατίλλει ἡγεῖ ὅπῃ δ' ὕψει. id est, Vnicuiq; enim orbium idem signum datum est, unde oritur, & ubi desinit.

ἐν τοῖς ἡέλιος φέρεται δυνάμει δ' ἕνα πᾶσι

πάντ' ἐν αὐτὸν ἄγων.) Cicero hunc uersum paulo supra sic conuertit,

Nam gerit hic uolens bis sex ardentia signa. Vergilius autem in primo Georgicorum sic, ut mihi quidem uidetur,

Idcir

Idcirco certis dimensum partibus orbem
Per duodena regit mundi sol aureus astra.

Hic quantum terris conuexus pellitur orbis.) In alijs omnibus sic, Hic quantus terris confectus, etc. Hunc sic corrigendum, ut correxi, id declarat, quod apud Aratū est *δασον*, cui respondet in sequenti uersu *τόσον*. Conuexus etiam dici oportere docet Theon, qui exponens *λοῖλοιο*, quod uerbum usurpat hic Aratus, scribit his uerbis, *λοῖλον ὀρθῶς ἐφ' ἃ τὸν ὀρίζοντα, τῷ μὲν γὰρ ἐξωθεν νοοῦντε λυγρὸς φαίνεται, τῷ δ' ἐνδ' ὀθεν καὶ ἀπὸ γῆς λοῖλον*. id est, Recte concauuum orbem finientem appellauit. ei enim qui extrinsecus eum inspexerit, conuexus: qui uero intrinsecus & ex terra, ei curuus & concauus apparet. Cicero autem quasi esset *λυγρὸς*, uel extrinsecus eum orbem consideraret, ita dixit conuexum.

Sex omni semper cedunt labentia nocte.) In cæteris omnibus est Omnes. Leuis error est, sed corrigendus tamen. Nam apud Aratum est scriptum *πάση ἐπὶ νυκτί*.

Hoc spaciū tranans cæcis nox conficit umbris.) In alijs ita, Huc spaciū tranans cæcis nox conficit umbris. Apud Aratum est *τόσον*, pro quo dicit, hoc spaciū, quoniam tantum spaciū non potuisset dicere. Nox legendum esse, ex Arato etiam perspici potest. apud quem legitur, *νύξ αἰὲ τ' ἐτάσσεται*, quod Cicero conuertit, Nox cæcis umbris conficit.

Hæc obscura tenens conuestit sidera tellus.) Huic carmini Ciceronis illud Arateum tantummodo respondet, *ὡς οἱ μὲν διύσσει*. Quæ præterea dixit Cicero, rei de

clarandæ solum causa addidit, more poetarum. Est hic transitio. Transit enim ab his stellis quæ occidunt, ad eas quæ oriuntur. In alijs libris subsequitur hic uersus, Dimidiam retinet stellis distincta Corona. qui quidem paulo supra antecessit, quem sequitur uersus cuius primum uocabulum substantiuū est illius Dimidiam. Partem etiam supra atq; alia de parte repulsa est. Iam & supra ostendi, uersum unum non tam traiectum quàm bis dictum fuisse. ex quo perspicuum est, hos uersus miris nouisq; modis fuisse corruptos.

Sed cum de terris uis est patefacta Leonis.) Huic respondet illud solum apud Aratum, ἐρχομένω ἢ λέοντι. Ex quo intelligi & coargui potest error, qui in alijs omnibus inhaesit. Est enim, par facta uis, pro ἐρχομένω. Hæc autem duo ἐρχομένω λέοντι, non aliud declarant quàm Ex oriente Leone. Id quod dixit carminis causa Cicero, Cum uis est patefacta Leonis.

Omnia quæ Cancer præclaro detulit ortu,
Cedunt obscurata, simul uis maior.) Ego hunc uersum malui sine carere, quàm eū habere, qui falso & scriptus est. Nam in cæteris est scriptum, Vis maior æuari, pro quo apud Aratum est, αἰετός. Neq; enim mentio fit ὁδὸς ποχός. Quod quo facilius intelligatur, proferam uersus Arati,

ἐρχομένω δὲ λέοντι, τὰ μὲν λιπαρὰ πάντα φέρονται,
λιγνίνω δ' αὖ ἐδύοντο, καὶ αἰετός, &c. Itaq; si diuinare licet, quis sit eius uersus finis, mihi quidem uidetur hic adiectus à Cicerone, Vis maior æeti, ut græcum usurpasse uideatur. Neq; enim diuinare possum quo in casu

uomen A
coherere
uocabulo
Abduer
ceteris pro
ita legendum
πῶτα γὰρ
Inferiora ca
& apte respō
ἀλλ' ἔτι
uolū ἀποπε
uerū ac germ
qui hoc loc
principium
principium
restituendo
non extat, q
Inde obi
Αὐριγᾶ,
Et magn
Tum sequi
Crus dext
In locat
Obruitur
Obruitur Pre
τὰ δ' ἀποπε
u grecos Cice
breue in quinta

nomen Aquilae posuerit, cum praesertim extremo uersu
coherere non possit. Et tamen propter similitudinem
uocabulorum Aquari pro illo adiectum esse arbitror.

Abditur Orion, obit & Lepus abditus umbra.) In
caeteris pro Lepus, simul scriptum est. Graeca declarant
ita legendum esse, ut posui,

πάντα γέ μιν ἀπέλασα δ' ἰωκομένοιο λαγῶδ.

Inferiora cadunt Aurigae.) Hic uersus non uidetur recte
& apte respondere graeco, est enim omnino dissimilis,

ἀλλ' ἔχ' ἠνιόχῳ ἔριφοι, ἔδ' ὠλενίη ἀίξ

ὠδὺς ἐπέρχονται. Itaque corruptum eum esse arbitror, &
uerum ac germanum intercidisse cum duobus aut tribus,
qui hoc loco desiderantur. Versus quidem cuius hoc
principium est, Crus dextrumque pedem: & alter cuius
principium, In loca, subsequebantur: sed eos suis locis
restituendos curavi. Tres enim qui extant, & unus qui
non extat, debent antecedere qui sequuntur,

Inde obiens Capricornus ab alto lumine pellit
Aurigam, instantemque Capram, paruos simul Haedos,
Et magnam antiquo depellens nomine Nauem.

Tum sequuntur ij duo qui antecedeabant,
Crus dextrumque pedem linquens obit infera Perseus
In loca, tum cedens a puppi linquitur Argo.

Obruitur Procyon, emergunt alites una.) In alijs,
Obruitur Procyon, emergunt alite lapsam. In graeco est,
τὰ δ' ἀνέρχεται ἀλλὰ, ὄρνις ἀιγτός τε. Ego posui alites una,
ut graecos Cicero imitatus esse uideatur. es enim faciunt
breue in quinta inflexione.

lit, more poetarum. Est
is stellis quae occidunt, et
bris subsequitur hic uersus
sine Corona, qui quidem
sequitur uersus cuius pro
est illius Dimidiam. Per
parte repulsa est. Tam
non tam traiectum quam
picuum est, hos uersus
ptos.
patefacta Leonis.) Hic
Aratum, & ego
potest error, qui in alijs
nar facta uis, pro
7i, non aliud declarant quam
lixit carminis causa. Cicero
s.
laro detulit ortu,
uis maior.) Ego
iam eum habere, qui
st scriptum, Vis maior
est, & 70. Neg enim
uis intelligatur, propi
τὰ πάντα φέρται,
&c. Itaque si diuina
nibi quidem uidetur
aeti, ut graecum
nare possum quo in

Nunc ad prognostica ueniamus. Ex his pauca sunt Ciceronis, quæ ex primo de Diuinatione translata suis locis accommodaui: plura Vergilij, sed non omnia quæ ab Arato transtulit. Quocirca non est mihi dubium, quin si quis græca Arati cum Latinis Vergilianis coniungat, alia inuenire possit.

Atq; etiam uentos præmonstrat sæpe futuros
Inflatum mare, cum subito penitusq; tumescit,
Saxaq; caua salis niueo spumata liquore
Tristificas certant Neptuno reddere uoces:
Aut densus stridor cum celso è uertice montis
Ortus adaugescit scopulorum sæpe repulsus.) His
sex uersibus Cicero quatuor hos ab Arato transtulit,

σῆμα δὲ τοι ἀνέμοιο καὶ οἰδ' αἶνεσα δάλασσα

γίγνεται, καὶ μακρὸν ἐπ' αἰγιαλοὶ βοῶντες,

ἀπταί τ' εἰνάλιοι, ὅπότε ὕδασι ἠχέσασαι

γίνονται, κορυφαί τε βοῶμεθα ἕρκε' ἀνεμοί. Hos etiam

Vergilius in primo Georgicorum conuertit. Itaq; non alienum erit hic uersus eius attexere,

Continuo uentis surgentibus, aut freta ponti

Incipiunt agitata tumescere, & aridus altis

Montibus audiri fragor, aut resonantia longe

Littora misceri, & nemorū increbrescere murmur.

Quanquam hoc postremum, Et nemorum increbrescere murmur, non est apud Aratum, sed apud Hesiodum,
καὶ πᾶσα βοῶ τότε λήρετ' ὕλη.

Et ueterem in limo ranae cecinere querelam.) Cui hic uersus Vergilij Arateo responderet, diu multumq;
dubi

dubium. Sed
dubitationem.

rati

ἢ μάταιον δὲ

αὐτῶν δὲ ὕδασι

Arato, quod id ge

ministret. Itaq; n

debemus. Vergiliu

plexus est uersu. Ci

Rana suens id

Nunciat horri

Aut modicos t

Sæpe etiam t

Et matutini

ἠελίου ἀκρό

pellat aues, qu

gos nominant

concinarum

lentur, si mod

limus. Transi

Cum medi

Clamore

In secco li

Deserit, at

hos Ar

καὶ ἠελίου

ἢ αἰὲν ἕρκε

περὶ αὐτῶν

dubitaui. Sed tandem Theon omnem ex animo eiecit dubitationem. Ait enim, ὕδροισι μὲν οὐκ ἔστιν, in hoc uersu Arati,

ἢ μᾶλλον δειλαί γενεαί ὕδροισι μὲν οὐκ ἔστιν
αὐτόθεν δὲ ὕδατος πατέρης βοῶσι γυρίνων, ranas dici ab Arato, quod id genus serpentis ranis cibaria præbeat et ministret. Itaq; nomine δειλαί γενεαί, ranas intelligere debemus. Vergilius quidem hos duos Arati uno complexus est uersu. Cicero his pluribus,

Rana fluens, idem fugiens ex gurgite ponti,
Nunciat horribiles clamans instare procellas.
Aut modicos tremulo fundens ex gutture cantus,
Sæpe etiam pertriste canit de pectore carmen.

Et matutinis Acredula uocibus instat.) A Cicerone ἀπολυγῶν acredula dicitur. Fulicas etiam Vergilius appellat aues, quas Aratus αἰθυίας uocat. Eas tamen mergos nominant, ij qui uerborum græcorum dictionaria concinnarunt, cum mergi græcè ab Arato ἔρωδιος appellentur, si modò Vergilij sententiæ nostram ascribere uelimus. Transtulit enim his uersibus,

Cum medio celeres reuolant ex æquore mergi,
Clamoremq; ferunt ad littora, cumq; marinæ
In sicco ludunt fulicæ. notasq; paludes
Deserit, atque altam supra uolat ardea nubem:
hos Arati,

καὶ δ' ἂν ἐπὶ ξηρῶν ὅτ' ἔρωδιος ἔλατ' ἀλίσμοιο
δὲ ἀλὸς ἔρχεται φωνῇ περὶ πολλὰ λεληκώς.
πολλάκι δ' ἀγριαῖες νῆσται, εἰ μὲν ἀλὶ δ' ἴνα

αἰθυρίαι χερσαῖα τινάσσονται πτερύγεσσι,
 ἡ δὲ ποτὲ καὶ λίπφοι, ὅπου τ' ἕδριοι ποτέωνται. Ex quibus
 non solum id quod dixi perspicuum est, sed quam etiam
 avem Aratus λίπφον dicat, eam ardeam à Vergilio no-
 minari. Quod eò dixi, quòd in dictionarijs λίπφον tan-
 tum exponitur esse avis levis, quæ facile à uento impel-
 litur. Ex quo quæ qualis que illa sit avis, intelligere ne-
 mo potest. Ergo si græca cum latinis diligenter coniun-
 geremus, multorum uerborum græcorum, quæ isto mo-
 do exponuntur, inueniremus interpretationem. Id
 quod etiam hoc loco in alio uerbo perspicui potest. ἱρω-
 δῆς enim, latinè etiam erodios in dictionarijs ponitur,
 diciturq; esse avis. Hæc autem carmina Aratea nō sunt
 ita coniuncta inter se & hærentia, ut exposui: sed mi-
 hi uisum est ea separata & distantia paruulis interual-
 lis coniungere, ut Vergilianis responderent.

Fuscaq; nonnunquam cursans per littora cornix
 Demersit caput, & fluctum ceruice recepit.) Sic
 Cicero sequentes uersus Arati transtulit,

ἦπερ καὶ λακέρυσα παρ' ἠϊόνι προχέσση
 χίματ' ἀρχομένης χερσὶ ὑπέκλεψε λορῶν,
 ἦπερ καὶ ποταμοῖο ἐβάφατο μέχρι παρ' ἀκρῶν
 ὄμους ἐκ κεφαλῆς, ἢ καὶ μάλα πᾶσα κολυμβῶ,
 ἢ πολλὴν φρένεται παρ' ἕδωρ παχέα λιγώσσα.) Cicero

duobus quinque Aratea carmina conclusit. Vergilius to-
 tidem reddidit, ita tamen, ut duo prima Cornici, reliqua
 omnibus marinis auibus attribuerit. Prima duo se-
 quuntur,

Tum

Tum Corn

Et sola in si

proxime ante su

Certatim larg

Nūc caput obi

Et studio inca

καὶ βίαι ἡδὲ καὶ τῶν

ἰσχυρῶν ἰσχυρῶν

duo Arati his toride

Mollipedesq; bou

Naribus humifer

Vergilius in eo libe

Aut Buccula coe

Suspiciens, pati

Cicero in libro 1.

prognostica tran

auerit oratione

profusus ignoro. I

set, quæ de ranis

commoda ssem. N

terierit, quonia

ea hic adiungere

ceat quid sentiant

Vos quoq; sign

Cum clamore p

Absurdosq; serm

Sermonem cum ad ra

bro sequitur, declar

Tum Cornix plena pluuiam uocat improba uoce,
 Et sola in sicca secum spaciatur arena. Reliqua tria
 proxime ante superiora duo apud eum ponuntur,
 Certatim largos humeris infundere rores,
 Nunc caput obiectare fretis, nunc currere in undas,
 Et studio incassum uideas gestire lauandi.

ἡγεῖ βόες ἕδν τοι πάρος ὕδατο ἐνδίοιο

ἕξανδρον εἰσακίδουτες, ἀπ' αἰθέρος ὡσπερ ἕσαντο.) **Hæc**

duo Arati his totidem Cicero reddidit,

Mollipedesq; boues spectantes lumina cœli,

Naribus humiferum duxere ex aere succū. Sic hæc

Vergilius in eo libro in quo cætera, conuertit,

Aut Buccula cœlum

Suspiciens, patulis captauit naribus auras.

Cicero in libro 1. de Diuinat. ex quo hæc omnia prognostica transtulimus, tribus carminibus ad Ranas auertit orationem: quæ cui loco accommodari debeant, prorsus ignoro. Nam si ea cum his quatuor coniunxisset, quæ de ranis supra protuli, ego quoq; ea ad illa accommodassem. Nunc cum ea seiunxerit, multaq; alia interiecerit, quoniam constat illius esse interpretationis, ea hic adiungere malui, ut omnibus qui hæc legerint, liceat quid sentiant exponere.

Vos quoq; signa uidetis aquai dulcis alumnae,

Cum clamore paratis inanes fundere uoces,

Absurdoq; sono fontes et stagna cietis. In his autem

sermonem eum ad ranas auertisse, hæc quæ in eo libro sequitur, declarat oratio: Quis est qui uide-

re re

ἡγεῖ βόες, Ex quibus
 um est, sed quam etiam
 ardeam à Vergilio no
 dictionarijs λικροῦ ταν
 ue facile à uento impel
 a sit quis, intelligere ne
 tinis diligenter conium
 graecorum, quæ istom
 s interpretationem. Il
 rbo perspicui potest. I
 s in dictionarijs ponit
 n carmina Arateæ nō sūt
 rencia, ut exposui: sed m
 lstantia paruulis interu
 is responderent.
 rans per littora corni
 lum ceruice recepit.) Sic
 ti transtulit,
 ἡγεῖ βόες
 πικρῆς λεγόμενης,
 ἐξ ἧς τὰ ἀγρῶν
 ἡγεῖ τὰς λεγόμενης,
 πικρῆς λεγόμενης.) Ceter
 ina conclusit. Vergiliu
 t duo prima Cornici re
 ttribuerit. Prima duo

Ta

rerannunculos hoc, suspicari possit? Sed inest mira et ranunculis quaedam natura significans aliquid, per se satis certa, cognitioni autem hominum obscurior. Hæc ille. Nisi forte culpa librariorum traiecta longius & separata hæc sunt carmina. Quod mihi uidetur uerisimilius. Nam Cum Aratus ranarum mentionem non faciat in Prognosticis, nisi ijs in uersibus, quos supra exposui, quid Ciceroni in mentem ueniret, duobus locis de ranis dicere? Hi ergo mihi uidentur ad superiores pertinere.

Hæc habui de uersibus coniungendis græcis Arati, cum latinis Ciceronis & Vergilij, quæ dicerem. Nam præterea multos Vergilij, quos ab Hesiodo Homero & Theocrito transtulit, commemorare possum, sed hæc satis multa sunt hoc tempore, præsertim cum id unum onus sustinendum susceperim, & multos sciam fore, qui his nostris adducti, se ad similem laborem conferent. Hi tamen sic uelim habeant, cum apud Vergilium multa eorum quos modò nominaui carmina cõuersa sint, tamen nullius tam crebra inueniri posse, quàm ea sint quæ ab Arato transtulit. Quæ enim his commentationibus nostris protulimus, ea propè omnia duabus paginis est persecutus. Quòd si uisum esset ea quæ ab Arato Angelus Politianus transtulit, adhibere, plura Latinorum carmina Arateis græcis respondissent. Duæ enim aut tres potius pagine Rustici eius extremæ refertæ sunt prognosticis Arateis, quorū pleraq; Cicero & Vergilius transtulerunt. Nunc mihi hi
duo

duo Latini sermonis principes satis multi uisi sunt ad rem declarandam, ne uiderer, uel id quod uulgo dicitur, Cornicum oculos configere, uel certe hunc cum illis uelle comparare. Quanquam quibus locis Cicero- nis Vergilijque nulli uersus extabant, Germanici Cæsa- ris, & Rufi Auieni adhibui: ne, ut antè dixi, magna crebraque interualla relinquere cogeremur. Eorū autem uersus cū Græcis cœiungere nolui, partim quod infinitū fuisset opus, partim quod minus necessariū. Hoc tamen unum dicam, qui eorum uersus cum ijs qui antea excu- si erant, conferent, eos facile, quàm hi nostra diligentia- quàm alij emendatores sint, intellecturos. Hoc autem omnes admonitos uelim, qui Aratum Græcū quem qui- dem edimus, legerint, ut quibus locis interualla quædã interiecta græcis uiderint, ne quid deesse putent. Nam cum Latinorū qui illum transtulerunt, uersus studioso- rum causa adhiberemus in altera pagina, factum est, ut quoniam non semper uersus latinus græco, nec græcus

latino respondebat, utrobique interdum
spacia relicta sint ne-
cessario.

F I N I S.

cari possit? Sed inest mira
a significans aliquid, per
em hominum obscurum. Ha
riorum traiecta longior
14. Quod mihi uidetur uer
ranarum mentionem uer
in uersibus, quos supra ex
m ueniret, duobus locis
hi uidentur ad superiores
ibus coniungendis græci
onis & Vergilij, que dem
s Vergilij, quos ab Helio
transtulit, commemorare
int hoc tempore, præsertim
dum suscepim, & magis
s adducti, se ad similes
ic uelim habeant, cum qu
quos modo nominam com
lius tam crebra inueni
Arato transtulit. Quam
stris protulimus, et tunc
versutus. Quod in uer
Angelus Politianus uerba
m carmina Aratei græco
te tres potius pagine dicit
t prognosticis Aratei, qu
lius transtulerunt. Sum